

Sygn. akt VIII Ka 807/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Wasiluk

Protokolant: Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Bożeny Romańczuk

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2014 roku

sprawy S. P. oskarżonego z art. 305 § 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 roku Prawo własności przemysłowej (Dz.U.2013.1410 j.t.)

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 19 września 2014 roku, sygn. akt III K 396/14,

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

S. P. został oskarżony o to, że w okresie od 25 stycznia 2013 roku do 16 grudnia 2013 roku w Ł. rejonu (...) w celu wprowadzenia do obrotu oznaczał odzież podrobionymi graficznymi znakami towarowymi marek:

(...)należącej do (...)(...)

(...) należącej do (...)(...)

(...)należącej do „L. B.(...) A.H.

(...)należącej do (...)M.(...)

(...)należącej do (...)(...)

(...)należącej do (...)(...)

(...)należącej do (...)(...)

(...)należącej do (...) Ltd(...)

(...)należącej do U. A.(...)

(...)należącej do (...)(...)

(...)należącej do (...)(...)

(...)należącej do „(...) H.

„P.m.” należącej do(...)(...)
(...)należącej do „W.B.E.. Inc(...)
(...) należącej do (...) S.
(...)należącej do (...)(...)
(...)należącej do (...)(...)
(...)należącej do (...)(...)
(...)należącej do (...)(...)
(...)należącej do (...)(...)
(...)należącej do (...)(...)
(...)należącej do (...)(...)
(...)należącej do „B.L. E.: (...)
(...)należącej do (...) Inc.”(...)
(...) należącej do (...) Ltd L. (...)
(...), należącej do (...),(...)
(...), należącej do (...) Ltd.", L.(...)
(...)należącej do "W.B.E.. (...)
(...), należącej do "E. E.. (...)
(...), należącej do (...)R.(...)
(...), należącej do (...)B., (...)(...), należącej do (...)(...),
(...), należącej do (...)(...),
(...)należącej do (...) Inc.(...)
(...), należącej do (...) Inc.(...)
(...), należącej do (...) Inc.(...)
"G.'N'R.", należącej do "G.'N'R.", C.,(...)
(...)należącej do (...) Company Ltd(...)
(...),należącej do(...) Companya (...)",C.(...)
(...)należącej do (...) Inc.", (...)
(...), należącej do "L. B.(...)A., H., (...), należącej do (...) Inc.(...)
(...), (...),należących do (...) Inc.",(...)

(...), należącej do (...)C.(...)
(...), należącej do (...) Company(...)
(...),(...),(...)należące do (...)(...),
(...)należącej do (...) Inc.",(...)
(...), należącej do (...), (...)
(...),należącej do"(...)T.(...)
(...)należącej do (...)E..(...)B.(...)
(...)należącej do "W.B.E..(...)
(...), należącej do (...) Inc.", (...)
(...), należącej do (...) Ltd(...)
(...), należącej do (...), C.(...)
(...)należącej do "W.B.E.. (...)
(...)należącej do (...)E.. (...)
(...)należącej do (...)(...)
(...), należącej do (...) Inc.(...)
(...), należącej do (...)(...)
(...), należącej do (...) Ltd." (...)
(...)należącej do (...) Ltd(...)
(...), należącej do (...), (...)
(...), należącej do "W.B.E..(...)
(...), należącej do (...), (...)
(...), należącej do (...),(...)
(...), należącej do (...),(...)
(...)należącej do (...) Inc.",(...)
(...), należącej do (...)(...)
(...), należącej do (...) Inc."(...)
(...)należącej do (...) Inc.(...)
(...), należącej do (...), (...)
(...), należącej do (...), (...)

(...), należącej do (...), (...)
(...), należącej do "P. P.(...)
(...), należącej do (...), L. (...),
(...)należącej do "W.B.E.(...)
(...), należącej do (...)
(...), należącej do (...), L. (...),
(...)" należącej do (...),(...)
(...), należącej do (...),(...)
(...)należącej do (...)
(...)należącej do (...)
(...)" należącej do "D. E.. (...)
(...), należącej do (...), L.,(...)
(...)należącej do (...)
(...), należącej do (...), L. (...),
(...), należącej do (...)B.,(...)
(...), należącej do (...), M.,(...)
(...),należącej do (...),(...)
(...), należącej do (...),(...)
(...), należącej do "M. B.(...)
(...)należącej do (...) Inc.", (...)
(...)należącej do "T.C.F.(...)(...)
(...), należącej do "S.(...), J. H.(...)
(...), należącej do (...) Inc.", (...),
(...) A (...), należącej do "D. M.(...)(...) A (...)J. D.(...)(...) A (...), S. O.(...)(...) A (...), S. T.(...)(...) A (...)", S.(...)
(...)należącej do "L. E.. (...)
(...), należącej do "B. E.. (...)(...),
(...)należącej do (...), (...),
(...), należącej do (...)(...)
(...), należącej do (...)(...)S.(...)

(...), należącej do (...),(...)

(...) należącej do (...)E.. (...)B.(...)

(...), należącej do (...) Ltd.", H., (...)

(...)należącej do (...)E..(...)B.(...)

(...)należącej do (...) Inc.",(...)

(...)należącej do (...), (...)

(...)należącej do "W.B.E.. (...)

(...), należącej do (...), (...)

(...)(...)", D.(...)

(...), należącej do (...), (...)

(...), należącej do "W..(...) (...),

(...), należącej do "B. E.. (...) (...),

(...), należącej do (...) Ltd(...)

(...), należącej do "S.E.(...)

następnie dokonując obrotu odzieżą opatrzoną w/w zastrzeżonymi graficznymi znakami towarowymi, poprzez sprzedaż internetową, w ilości nie mniejszej niż 1.664 sztuki za kwotę nie mniejszą niż 59.608,36 zł, uczynił sobie z tego przestępstwa stałe źródło dochodu,

tj. o czyn z art. 305 ust. 3 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 19 września 2014 roku w sprawie sygn. akt III K 396/14 uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 305 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 roku Prawo własności przemysłowej skazał go na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności zawiesił warunkowo na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata.

Na mocy art. 33 § 2 i 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 400 (czterystu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych.

Na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz reprezentanta oskarżyciela posiłkowego (...)kwotę 3000 (trzech tysięcy) złotych tytułem naprawienia szkody w całości.

Na mocy art. 306 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 roku Prawo własności przemysłowej orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr I/89/13 pod poz. 1-10 oraz drukarki (...) D. (...) opisanej w postanowieniu z 12.05.2014 roku na k. 647.

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1100 (jeden tysiąc sto) złotych tytułem opłaty i obciążył go kosztami postępowania w kwocie 1500 (jednego tysiąca pięciuset) złotych, zwalniając go od ponoszenia kosztów postępowania w pozostałym zakresie.

Apelację od przedmiotowego wyroku złożył obrońca oskarżonego, zaskarżając go w części, tj. w punkcie V, dotyczącym orzeczenia przypadku dowodów rzeczowych.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 i 4 k.p.k. wyrokowi w tej części zarzucił:

a) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść polegający na przyjęciu, iż w niniejszej sprawie orzeczenie przypadku drukarki (...) D. (...) oraz jednostki centralnej komputera jest obligatoryjne, w sytuacji gdy przedmioty te nie były w swej istocie przeznaczone do popełnienia przestępstwa, a cechę taką uzyskały dopiero po zaopatrzeniu ich w odpowiednie oprogramowanie, co powinno skutkować orzeczeniem przez Sąd I instancji przypadkiem jedynie tego oprogramowania i dysku twardego jednostki centralnej;

b) niesłuszne zastosowanie środka karnego w postaci orzeczenia przypadku drukarki (...) D. (...) oraz jednostki centralnej komputera, t.j. środków karnych o znacznym stopniu dolegliwości ze względu na dużą wartość tychże przedmiotów, pomimo ustalenia pozytywnej prognozy kryminologicznej Sądu I instancji.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 437 § 1 i 2 k.p.k. obrońca domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w części, tj. w punkcie V poprzez uchylenie przypadku drukarki (...) D. (...) oraz jednostki centralnej komputera ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest bezzasadna.

Otóż biorąc pod uwagę, że oskarżony S. P. popełnił czyn z art. 305 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 roku Prawo własności przemysłowej zasadnie Sąd I instancji orzekł wobec niego o środku karnym w postaci przypadku przedmiotów, przewidzianym w przepisie art. 306 cytowanej ustawy, odnoszącym się właśnie do przestępstw z art. 305 tejże ustawy. Niewątpliwie uregulowania art. 306 ustawy Prawo własności przemysłowej stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 44 k.k.. Przewidziany w przepisie art. 306 ust. 1 ustawy środek karny w postaci przypadku przedmiotów jest albo obligatoryjny albo fakultatywny. Obligatoryjny jest wówczas kiedy sprawca został skazany za czyn z art. 305 ust. 3 ustawy, a materiały, narzędzia i środki techniczne, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa stanowiły własność sprawcy.

Biorąc pod uwagę istotę przestępstwa z art. 305 ustawy tj. wytworzenie lub obrót fałszywie oznaczonymi towarami, niewątpliwie samo istnienie tego rodzaju towarów stanowi zagrożenie dla interesów pokrzywdzonego. Z tego powodu należy usunąć z obrotu nie tylko „owoce” przestępstwa ale również i narzędzia, materiały i środki techniczne wykorzystywane przy ich produkcji.

W odniesieniu do przedmiotowej sprawy nie ulega żadnym wątpliwości, że orzeczone przez Sąd I instancji środki karny w postaci przypadku dotyczył przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa, stanowiących własność S. P.. W konsekwencji orzeczenie przypadku, w tym jednostki centralnej komputera oraz drukarki (...) D. (...), było obligatoryjne. W takiej sytuacji nie ma znaczenia wartość przedmiotów, których przypadek orzeczono.

Skarżący w swojej apelacji zarzucał błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, iż orzeczenie przypadku drukarki (...) D. (...) oraz jednostki centralnej komputera jest obligatoryjne, albowiem przedmioty te nie były w istocie przeznaczone do popełnienia przestępstwa, a cechę tą uzyskały po zaopatrzeniu je w odpowiednie oprogramowanie. Z powyższą argumentacją nie sposób się jednak zgodzić.

Wskazać należy, co umknęło autorowi apelacji, iż przypadkowi na mocy ww. przepisów podlegają dwie kategorie przedmiotów: służące do popełnienia przestępstwa oraz przeznaczone do jego popełnienia. Różnica między tymi kategoriami wyraża się w tym, iż za przedmioty, które służyły do popełnienia przestępstwa, uznaje się takie, które zostały użyte do jego popełnienia

(J. Raglewski, Komentarz do art. 44 k.k., w: Kodeks Karny. Komentarz. Część ogólna pod red. A. Zolla, s. 665, Warszawa 2012). Stanowisko takie wyraził także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 czerwca 1984 roku w sprawie sygn. akt RNw 4/84 (OSNKW 1984, z 11-12 poz. 113), zgodnie, z którym przedmiotem służącym do popełnienia przestępstwa jest każda rzecz, niekoniecznie wytworzona w celu przestępczym, której użycie umożliwia lub co najmniej ułatwia sprawcy realizację zamierzonego czynu. Przedmioty przeznaczone do popełnienia przestępstwa zaś, to przedmioty, których sprawca nie wykorzystał do popełnienia przestępstwa, choć zostały do tego przez niego uprzednio przeznaczone (A. Wąsek, Narzędzia ..., s. 276).

Odnosząc powyższe rozważania do sprawy niniejszej wskazać należy, iż zarówno drukarka (...) D. (...) jak i jednostka centralna komputera należą do pierwszej kategorii, a nie tak jak zostało wskazane w apelacji do drugiej. Zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwa oraz poglądami doktryny przypadkowi może podlegać bardzo szeroki zakres przedmiotów. Zarówno przedmioty specjalnie wytworzone bądź przystosowane do popełnienia przestępstwa jak też przedmioty służące zazwyczaj celom zgodnym z prawem, które jednak zostały wykorzystane w działalności przestępczej (A. Zoll. Komentarz do kodeksu karnego cz. Ogólna art. 1 – 116 k.k. s. 668 i nast.). Z tą ostatnią sytuacją mamy do czynienia w sprawie niniejszej.

Oczywistym jest bowiem to, iż zarówno drukarka jak i jednostka centralna komputera z natury swej służą do innych celów niż popełnienie przestępstwa. Nie należy jednak tracić z pola widzenia tego, że bez ich użycia S. P. nie mógłby oznaczyć odzieży podrobionymi graficznymi znakami towarowymi znanych marek a następnie drukować, a zatem bez korzystania z nich nie popełniłby przestępstwa. W ocenie Sądu odwoławczego, zatem mimo tego, iż przedmioty te nie mają cech predestynujących je do działania przestępczego, lecz są przedmiotami powszechnego użytku, należało je zakwalifikować do kategorii służących do popełnienia przestępstwa i orzec obligatoryjnie ich przepadek, tak jak to uczynił Sąd Rejonowy.

Zatem zarzut obrońcy, iż przedmioty te winny być wyłączone z tego zakresu z uwagi na to, iż dopiero po zaopatrzeniu w odpowiednie oprogramowanie służyły do popełnienia przestępstwa i w związku z tym Sąd winien orzec przepadek tylko tego oprogramowania, nie mógł zostać uznany za zasadny.

Drugi z podniesionych przez skarżącego zarzutów należało również uznać za niezasadny. Nie budzi wątpliwości to, że zarzut rażącej niewspółmierności kary przewidziany w art. 438 pkt 4 k.p.k. może stanowić podstawę wniesienia środka odwoławczego także w przypadku rażącej niewspółmierności orzeczonego środka karnego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2002 roku I KZP 12/02 (OSNKW 2002, z 7-8, poz.50). Zarzut ten może zostać postawiony jedynie wówczas gdy nie są kwestionowane ustalenia faktyczne dotyczące tego środka karnego.

Nie należy jednak tracić z pola widzenia tego, iż orzeczony w niniejszej sprawie przepadek ma charakter obligatoryjny, o czym była mowa wyżej. To zaś determinuje fakt, iż zadaniem Sądu nie było analizowanie okoliczności wpływających na wymiar tego środka karnego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy utrzymał w mocy wyrok w zaskarżonej części.

Nie umknęło uwadze Sądu odwoławczego, zresztą prokurator w toku rozprawy podnosił obrazę art. 387 § 2 k.p.k., że wyrok w stosunku do S. P. zapadł w trybie konsensualnym tj. na mocy przepisu art. 387 k.p.k. We wniosku o wydanie wobec oskarżonego S. P. wyroku skazującego obrońca oskarżonego nie zaproponował orzeczenia względem oskarżonego środka karnego w postaci przypadku narzędzi, które służyły do popełnienia przestępstwa. Zgodnie zaś z brzmieniem art. 306 ust. 1 te same przepisy przewidują przepadek materiałów, narzędzi, jak również środków technicznych, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa, w wypadku skazania za przestępstwo określone w art. 305 ust. 3 ustawy, jest obligatoryjne. Prokurator przychylił się do wniosku obrońcy oskarżonego, jednakże wniósł dodatkowo o orzeczenie przypadku dowodów rzeczowych oraz o obciążenie oskarżonego kosztami postępowania w sprawie. W protokole rozprawy brak jest zapisu świadczącego o tym czy Sąd zwrócił się do oskarżonego i jego obrońcy o ustosunkowanie się do zaproponowanej przez prokuratora modyfikacji wniosku. Uznać jednak należało, że zapis protokołu rozprawy wiernie odzwierciedla jej przebieg, a w konsekwencji przyjąć, że Sąd Rejonowy nie sprostał obowiązkowi odebrania od oskarżonego jego stanowiska co do zgody na zaproponowane uzupełnienie

wniosku o dobrowolne poddanie się karze. W przypadku braku zgody obowiązkiem Sądu było skierowanie sprawy do rozpoznania na rozprawie na zasadach ogólnych.

Warunkiem uwzględnienia wniosku na podstawie art. 387 § 1 k.p.k. jest bowiem brak sprzeciwu stron postępowania, przy czym odebranie stanowiska tylko od jednej z obecnych na rozprawie stron rodzi wątpliwość co do braku sprzeciwu odnośnie proponowanych warunków skazania, a w konsekwencji spełnienia wymogów pozwalających na uwzględnienie wniosku (tak chociażby Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 listopada 2013 roku w sprawie IV KK 389/13, LEX nr 1396783).

Sąd Rejonowy generalnie zaakceptował wniosek obrońcy oskarżonego, ale ostatecznie wydał wyrok w kształcie zaproponowanym przez prokuratora tj. orzekając również o środku karnym w postaci obligatoryjnego przepadku przedmiotów.

Zgodnie z ugruntowanym już stanowiskiem w świetle art. 387 § 3 k.p.k. uwzględnienie wniosku oskarżonego i skazanie go bez pełnego przeprowadzenia postępowania dowodowego nakłada na Sąd obowiązek orzeczenia środków represji karnej zgodnych z wnioskiem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2014 roku w sprawie V KK 47/14, LEX nr 1444475). Jednakże niewątpliwie również Sąd ma obowiązek baczenia czy zaproponowany wniosek nie narusza przepisów prawa materialnego, a brak orzeczenia obligatoryjnego w tej sprawie środka karnego na odstawie art. 306 ust. 1 ustawy Prawo własności przemysłowej, z pewnością by do takiej obrazy tego przepisu doprowadził.

W związku z powyższym i biorąc pod uwagę przede wszystkim kierunek i zakres zaskarżenia wyroku Sądu I instancji Sąd Okręgowy w tym składzie doszedł do przekonania, że wprowadzie doszło ze strony Sądu Rejonowego do obrazy prawa procesowego w postaci art. 387 k.p.k. to stwierdzona obraza prawa procesowego nie mieści się w katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych, a zatem podlega ocenie pod względem jej wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia.

Zważywszy, że w realiach tej sprawy orzeczenie środka karnego na podstawie art. 306 ust. 1 ustawy Prawo własności przemysłowej było obligatoryjne należało uznać, że stwierdzona obraza przepisów proceduralnych (error in procedendo), wpływu na treść wyroku Sądu Rejonowego nie miała.

Z tych powodów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

O zwolnieniu oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy, kierując się sytuacją materialną oskarżonego, orzekł na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.